

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **A. S.**, zast. Mgr. Jakubem Šťastným, advokátem se sídlem Novovysočanská 537/31, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 6. 2020, č. j. 75 Az 5/2019 – 39, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 5. 2019, č. j. OAM-156/ZA-ZA11-P16-2019, byla žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany posouzena dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“), jako nepřipustná a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

[2] Žalobkyně podala proti uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 22. 6. 2020, č. j. 75 Az 5/2019 - 39, zamítl.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) poté podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a současně rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatelka odůvodňuje tím, že právní následky rozhodnutí by pro ni znamenaly nepoměrně větší újmu spočívající v povinnosti vycestovat z území České republiky za situace, kdy zde pobývá od roku 2016 a má zde rodinné vazby. Rovněž by její vycestování dle jejího názoru vedlo v zemi původu k tomu, že by byla vystavena pronásledování s ohledem na důvody uvedené v kasační stížnosti. Stěžovatelka nerozvedla, jaké rodinné vazby v České republice má, avšak v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě uvedla, že zde žije v domácnosti se strýcem a jeho rodinou, která je závislá na její pomoci, neboť jedno ze čtyř dětí trpí částečným ochrnutím těla, což pro rodinu představuje výraznou zátěž, a stěžovatelka musí rodině svého strýce vypomáhat v péči o jejich děti. Nejvyšší správní soud proto při svém posouzení vycházel také z těchto konkrétnějších tvrzení obsažených v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

[5] Žalovaný k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že se jeho přiznáním nesouhlasí, neboť skutečnosti uvedené stěžovatelkou v návrhu dle něj nejsou ztotožnitelné s nenahraditelnou újmou. Nebylo dle jeho názoru ani prokázáno, že by situace stěžovatelky byla natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům v obdobném postavení, aby její kasační stížnosti musel být přiznán odkladný účinek.

[6] Nejvyšší správní soud si je vědom skutečnosti, že Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 10. 7. 2019, č. j. 75 Az 5/2019 – 15, zamítl návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě. Je však třeba odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38, v němž zdejší soud potvrdil závěr předchozí judikatury, podle něhož je odkladný účinek kasační stížnosti možné přiznat přímo ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu, tedy i v těch situacích, kdy o odkladném účinku krajský soud vůbec nerozhodoval nebo návrhu na přiznání odkladného účinku nevyhověl. Byť to rozšířený senát výslovně nezmnínil, ač rozhodoval v typově obdobném případě, platí tento jeho závěr tím spíše ve věcech mezinárodní ochrany, kde i v případech, kdy ve smyslu § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá žaloba ani kasační stížnost odkladný účinek ze zákona, má přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem (nezávisle na tom, zda krajský soud přiznal odkladný účinek žalobě) speciální právní účinky stanovené v § 78b zákona o azylu, které nespočívají v odkladu všech právních účinků rozhodnutí krajského soudu či žalovaného ve věci mezinárodní ochrany (stěžovatel nezískává zpět postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany), ale v tom, že stěžovatel má v takovém případě nárok na to, aby žalovaný rozhodl na jeho žádost o jeho strpění na území ČR na dobu nezbytně nutnou, tedy, aby mohl v ČR zůstat do skončení řízení o jeho kasační stížnosti.

[7] Z uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud posuzoval návrh stěžovatelky nezávisle na rozhodnutí krajského soudu, ačkoliv vzal v potaz jím uvedené důvody pro zamítnutí návrhu, a na druhou stranu též skutečnost, že se krajský soud explicitně nevyřadil s rodinnými vztahy stěžovatelky v České republice.

[8] Podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 2 a 5 zákona o azylu nemá kasační stížnost v daném případě ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem je mimořádným institutem, kterým zdejší soud prolamuje před vlastním rozhodnutím o samotné kasační stížnosti právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[10] Po zhodnocení okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[11] Nejvyšší správní soud vycházel z předpokladu, že nedojde-li k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, bude stěžovatelka v důsledku právních účinků pravomocného rozhodnutí žalovaného nucena vycestovat zpět do země původu, což by znamenalo zásah do jejího soukromého a rodinného života, neboť v České republice žije dle svého tvrzení, které žalovaný nezpochybnil, ve společné domácnosti se svými relativně blízkými příbuznými, přičemž

pokračování

její strýc a jeho rodina jsou závislí na její pomoci při péči o děti, a to především s ohledem na náročnost péče o její zdravotně handicapovanou sestřenicí.

[12] Nejvyšší správní soud má z tohoto důvodu za to, že povinnost vycestování, jež vznikla stěžovatelce v důsledku rozhodnutí žalovaného a krajského soudu, za daných okolností může pro stěžovatelku představovat nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti může vzniknout jiným osobám.

[13] Vzhledem k uvedenému závěru již Nejvyšší správní soud neposuzoval další stěžovatelkou uváděný důvod vzniku újmy, tedy její tvrzení, že by její vycestování s ohledem na skutečnosti uvedené v kasační stížnosti vedlo v zemi původu k jejímu pronásledování.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal ani skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil např. v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, když dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu brozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu brozícího zásahu do základního práva svěřícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. S ohledem na nutnost vycestování z České republiky stojí v daném případě proti újmě, která hrozí stěžovatelce, riziko narušení veřejného zájmu jen nízké nebo maximálně mírné intenzity. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je totiž rozhodnutím pouze dočasné povahy, které na omezenou dobu oddaluje povinnost stěžovatelky vycestovat z území ČR, jež se plně obnoví v případě, že bude kasační stížnost stěžovatelky zamítnuta a stěžovatelka mezitím nezíská jiný pobytový titul.

[15] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, což vyvolává bez dalšího, jak již bylo vysvětleno, právní následky stanovené v § 78b zákona o azylu.

[16] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o kasační stížnosti samé.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. srpna 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu